Το μήνυμα του Πανελλήνιου Παρατηρητηρίου από το Φεστιβάλ Εθελοντισμού

Επιμέλεια Αθανάσιος Κόκκοτος

Την Κυριακή στις 22/12/2013 το Πανελλήνιο Παρατηρητήριο της Κοινωνίας Πολιτών, έδωσε δυναμικά το παρόν στην εκδήλωση του φεστιβάλ εθελοντισμού που έλαβε μέρος στο Hilton με θέμα και με εισηγητές τους:

Βασίλειο Τακτικό, συντονιστή Πανελλήνιου Παρατηρητηρίου των Οργανώσεων της Κοινωνίας Πολιτών.

Κρημνιανιώ της Νίκος, εκπρόσωπος της Εύξεινης Πόλης

Σκριάπας Κώ στας, συντονιστής Παρατηρητηρίου Θεσσαλίας

Μιχαηλίδης Δημήτρης, εκπρόσωπος Κοινωνικών Συνεταιρισμών

Σπινθάκης Ευάγγελος, συντονιστής του Παρατηρητηρίου Πελοποννήσου

Τζάγκρης Αθανάσιος, εκπρόσωπος του Παρητηρητηρίου Μακεδονίας

Πρώτος εισηγητής ήταν ο κ. Βασίλειος Τακτικός συντονιστής του Πανελλήνιου Παρατηρητήριου των Οργανώσεων της Κοινωνίας των Πολιτών επισημαίνοντας τα εξής: «*Π ολλοί μιλούν για την κοινωνική οικονομία, λίγοι καταλαβαίνουν τις αρχές της και τις προϋποθέσεις πάνω στις οποίες μπορεί να αναπτυχθεί. Ο βασικός λόγος που μιλάμε για την Κοινωνική Οικονομία*

είναι για την αντιμετώπιση της ανεργίας και της φτώχειας
.»

«Η Κοινωνική Οικονομία δεν είναι φιλανθρωπία με την παλαιά έννοια είναι οικονομικό μοντέλο –επιχειρηματικότητα που χρειάζεται την δραστηριότητα αυτών που έχουν ανάγκη, των ανέργων και φτωχών και την αλληλεγγύη των εχόντων (δηλαδή την αλληλεγγύη της συλλογικότητας).»

«Είναι δύσκολη η εφαρμογή της γιατί σε αντίθεση με την ιδιωτική οικονομία δεν έχει ως κίνητρο το κέρδος αλλά κοινωφελείς σκοπούς.»

«Είναι δύσκολη γιατί χρειάζεται να συνδυάσει την επιχειρηματικότητα με το συνεργατισμό.»

«Η φιλοσοφία της είναι έξω από την «θρησκεία» της ανταγωνιστικότητας.»

«Και η δυσκολία της είναι ότι ο συνεργατισμός απαιτεί μια υψηλή κουλτούρα συνειδητότητας και συλλογική προσέγγιση της επιχειρηματικότητας.»

Αναφερόμενος στα εμπόδια που παρουσιάζονται, ο κύριος Τακτικός, επισήμανε ότι ένας βασικός λόγος που η κοινωνική οικονομία έχει χαμηλή αποτελεσματικότητα στη χώρα μας είναι το γεγονός ότι. Η γραφειοκρατία από μόνη της καταναλώνει το 30% αυτών των πόρων, ενώ το κράτος (ενδιάμεσος) πολλές φορές διοχετεύει τους πόρους προς άλλες κατευθύνσεις για την εξυπηρέτηση των μικροπολιτικών του συμφερόντων. Φυσικά και δεν ξέφυγε του σχολιασμού του κυρίου Τακτικού που χαρακτηριστικά είπε: «*Δεν μπορείς να διδάσκεις Κοινωνική Οικονομία και σκοπός σου να είναι η υφαρπαγή των κοινοτικών προγραμμάτων. Εδώ τα πράγματα πρέπει να αλλάξουν, εδώ θα πρέπει να υπάρχει μια ηθική στάση* .»

Ποια είναι όμως η λύση μπροστά σε αυτή την κατάσταση? Ποιος είναι εκείνος ο καταλυτικός παράγοντας που θα δώσει ώθηση στην κοινωνική οικονομία να πάει μπροστά? Η απάντηση φαίνεται στα λόγια του κ. Τακτικού «*Κοινωνική Οικονομία δεν γίνεται χωρίς να*

μπει η κοινωνία μπροστά και να συμμετέχει χωρίς το κοινωνικό κεφάλαιο της συμμετοχικότητας. Υπερασπίζουμε τις αρχές της κοινωνικής Οικονομίας ως το πιο αποτελεσματικό σύστημα διαχείρισης των ανθρωπίνων πόρων και δίκαιης διανομής τους. Αυτό θα πρέπει να γίνεται όχι μόνο στο επίπεδο της ομάδας αλλά και όλης της Ανθρωπότητας. »

Το Πανελλήνιο Παρατηρητήριο της Κοινωνίας Πολιτών, δίνει ήδη μάχη προς αυτή την κατεύθυνση για την δημιουργία ενός μηχανισμού στήριξης της κοινωνικής οικονομίας στην πράξη κάνοντας προτάσεις για συνεργασία με τους Ο.Τ.Α., προτάσεις που θα φέρουν πιο κοντά την κοινωνία των πολιτών με την τοπική αυτοδιοίκηση για την δημιουργία ενός κατάλληλου υποστρώματος για την επίτευξη αυτού του σκοπού. Ήδη, το Παρατηρητήριο έχει πάρει την πρωτοβουλία με δήμους και περιφέρειες στην Πελοπόννησο, Μακεδονία και την Θεσσαλία δημιουργώντας ανοικτές κοινωνικές αναπτυξιακές συμπράξεις.

Σε αυτό το πλαίσιο το Παρατηρητήριο παρουσίασε στο φεστιβάλ εθελοντισμού ένα εγχειρίδιο με τίτλο *Θεσμοί και εφαρμογές της κοινωνικής οικονομίας* και του οποίου συγγραφέας είναι ο κ. Τακτικός και οι συνεργάτες του στο Πανελλήνιο Παρατηρητήριο « *Το εγχειρίδιο που παρουσιάζουμε σήμερα είναι και το βιβλίο-εργαλείο που παρουσιάζουμε στις συσκέψεις με την Τοπική Αυτοδιοίκηση για τις περιφερειακές Συμπράξεις.*
»

Στο ίδιο κλίμα κινήθηκαν και οι υπόλοιποι ομιλητές που πήραν τον λόγο συγκεκριμένα ο κ. Σκριάπας συντονιστής του Παρατηρητηρίου Θεσσαλίας τόνισε την σπουδαιότητα της κοινωνικής συνοχής για την επίτευξη της εδραίωσης της κοινωνικής οικονομίας στη χώρα μας, χωρίς όμως να κρύψει και τα προβλήματα αυτής της κοινωνικής συνοχής λέγοντας χαρακτηριστικά «*Στη χώρα μας, το αίσθημα της κοινωνικής συνοχής για την επίτευξη ενός κοινωφελούς σκοπού είναι έννοια άγνωστη και οι οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών κάνουν από την μεριά τους ότι μπορούν για να αντιστρέψουν αυτή την κατάσταση.*
» Λύση στο παραπάνω πρόβλημα έσπευσαν να δώσουν ο κύριος Οικονόμου προτείνοντας την καλλιέργεια του πνεύματος συνεργασίας ανάμεσα στους νέους μέσω της εκπαίδευσης και ο κύριος Μασούλας που πρότεινε την δημιουργία μιας ηθικής τράπεζας για την συγκέντρωση του κοινωνικού κεφαλαίου που είναι απαραίτητη και αναγκαία συνθήκη για την στήριξη της κοινωνικής οικονομίας.

Όπως ήταν αναμενόμενο δεν έλλειψε και η αναφορά στον κύριο φορέα της κοινωνικής οικονομίας την Κοιν.Σ.Επ. ενώ ειπώθηκαν και παραδείγματα. Συγκεκριμένα ο κύριος Νικόλαος Κρημνιώτης εκπρόσωπος της Εύξεινης Πόλης είπε « *Οι Κοιν.Σ.Επ. για να έχουν θέση στην αγορά θα πρέπει να δρουν εκεί όπου υπάρχει κενό στην πολιτική των Ο.Τ.Α.*

» και ανέφερε την προθυμία του δήμου Αχαρνών να προσφέρει μια μεγάλη έκταση 5000 στρεμμάτων ιδιοκτησίας του ώστε να γίνουν έδρα για διάφορες Κοιν.Σ.Επ. που θα ήθελαν να τον χρησιμοποιήσουν. Χρήσιμη ήταν και η συμβολή του κυρίου Δημήτριου Μιχαηλίδη που επισήμανε την μεγάλη διαφορά μεταξύ μιας Κοιν.Σ. Επ. και μιας επιχείρησης με τα εξής λόγια «
Οι Κοιν.Σ.Επ. δεν είναι κερδοσκοπικές επιχειρήσεις που κυνηγάνε μόνο το κέρδος, κύρια και πρώτη προτεραιότητά τους είναι η ικανοποίηση των πελατών τους
».

Στη συνέχεια δόθηκαν δύο πολύ καλά παραδείγματα επιτυχημένων Κοιν.Σ.Επ., το ένα από τον κύριο Ευάγγελο Σπινθάκη συντονιστή του Παρατηρητηρίου Πελοποννήσου και ένα άλλο από τον κύριο Τζάγκρη Αθανάσιο εκπρόσωπο του Παρατηρητηρίου Μακεδονίας. Ο κύριος Σπινθάκης ανέφερε ότι « *Στην Κόρινθο αυτή τη στιγμή, γίνεται μια προσπάθεια για την παραγωγή κομπόστ από τα οργανικά απορρίμματα του Δήμου. Μία Κοιν.Σ. Επ. θα αναλάβει το έργο συλλογής των οργανικών απορριμμάτων του Δήμου Κορίνθου με σκοπό την δημιουργία κομπόστ. Η Κοιν.Σ.Επ. αυτή θα πληρώνεται με λεφτά που θα της δίνει ο ίδιος ο δήμος και αν κάποιοι πιστεύουν ότι αυτά τα λεφτά δεν υπάρχουν κάνουν λάθος, διότι αυτά τα λεφτά υπάρχουν εφόσον δίνονται στο δήμο ανταποδοτικά για την καθαριότητά του.*
»

Τέλος, ο κύριος Τζάγκρης με την σειρά του αναφέρθηκε στην κίνηση 136 όπου πολίτες της πόλης Θεσσαλονίκης μπροστά στον κίνδυνο εξαγοράς της ΕΥΑΘ, συσπειρώθηκαν δημιουργώντας ένα συνεταιρισμό με σκοπό την εξαγορά της ίδιας της ΕΥΑΘ από τους πολίτες ανακτώντας οι ίδιοι των έλεγχο. Ίσως λοιπόν αυτό να αποτελεί και την πρώτη σπίθα κοινωνικής συνοχής που τόσο χρειάζεται η κοινωνική οικονομία για να αναπτυχθεί και αυτό ίσως ήταν και το ουσιαστικό μήνυμα της παρουσίας του Πανελληνίου Παρατηρητηρίου στο Money Show στο Hilton ότι σήμερα παρά ποτέ και υπό τις παρούσες οικονομικές συνθήκες είναι απαραίτητη η ανάπτυξη κοινωνικής συνοχής που θα φέρει με την σειρά της και ανάπτυξη της κοινωνικής οικονομίας και ότι το Πανελλήνιο Παρατηρητήριο ήδη έχει δραστηριοποιηθεί προς αυτή την κατεύθυνση.

Υπήρξε μεγάλο ενδιαφέρον για συζήτηση από τους συμμετέχοντες σε μια αίθουσα ασφυκτικά γεμάτη, αλλά ο χρόνος ήταν περιορισμένος σε δυο ώρες για να απαντηθούν μια σειρά ερωτημάτων που έθεσαν οι φορείς. Κλείνοντας την ημερίδα εκ μέρους του Παρατηρητηρίου ανακοινώθηκε ότι θα γίνει πολύ σύντομα μάσα στον Φεβρουάριο συνέδριο για την κοινωνική οικονομία σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση για να αναδειχτούν σε βάθος όλα τα ζητήματα.